

FUNCTIONARUL PUBLIC

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ

SUPPLEMENT LA REVISTA „ADMINISTRAREA PUBLICĂ”

„Acel vlăstar plantat în primăvară dă roade bune de un sfert de veac”

Noi valențe în cooperarea Academiei cu GLZ

Rectorul Academiei de Administrare Publică, Oleg BALAN, doctor habilitat, profesor universitar, a avut, pe 23 ianuarie 2018, o întâlnire cu Christina OTTO, noul manager de proiect „Modernizarea serviciilor publice în Republica Moldova” a Oficiului din Moldova a Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (MSPL/GLZ).

Christina Otto a fost însoțită de Simon BOEHLER, consultant internațional în dezvoltarea capacităților, Aleksandr MURAVSCHI, con-

ne în domeniul dezvoltării profesionale a funcționarilor publici din republică. Actualmente, cu suportul agenției germane, este în derulare proiectul „Implementarea sistemului de management al calității”. În context, Oleg Balan a precizat că, recent, în cadrul Academiei, a fost instituit un serviciu nou – Secția managementul calității, precum și un Consiliu al calității, menite să pregătească instituția pentru acreditare internațională în acest domeniu.

cizând că AAP dispune de voință și potențial pentru a acorda suport științific și metodologic în vederea desfășurării reformei administrativ-teritoriale.

Prezent la întâlnire, prorectorul Academiei, Aurel SÎMBOTEANU, doctor, conferențiar universitar, a făcut o trecere în revistă a reformelor administrative, care au avut loc în republică în perioada de după declararea independenței și a accentuat necesitatea

reprezentanții GLZ, de asemenea, au menționat eficiența colaborării cu Academia de Administrare Publică în domeniul dezvoltării profesionale a personalului din cadrul autorităților publice și și-au exprimat disponibilitatea de a continua dialogul și implementarea unor proiecte comune noi.

La întrevvedere au participat Aurelia ȚEPORDEI, director Departament dezvoltare profesională, Angela ZELENSCHI, doctor, conferențiar universitar, șef Catedră științe administrative, Silvia GORIUC, doctor, conferențiar universitar, șef Catedră științe juridice, Maia BOROZAN, doctor habilitat, profesor universitar, șef Secția managementul calității.

Sergiu VLĂDICĂ

sultant național superior în domeniul politicii de coordonare a dezvoltării regionale, și Tatiana BÎLBA, consultant.

În cadrul întrevederii au fost abordate aspecte privind desfășurarea reformei administrative în Republica Moldova și rolul Academiei de Administrare Publică în acest proces, precum și perspectivele de cooperare a Academiei cu GLZ.

Rectorul Oleg Balan a apreciat buna cooperare a Academiei cu GLZ, pe parcursul ultimilor ani fiind realizate mai multe proiecte comu-

Cu referire la reforma administrativă, rectorul Academiei a specificat faptul că în Republica Moldova se impune în mod indispensabil reforma administrativ-teritorială. Tot cu suportul Agenției Germane pentru Dezvoltare, am desfășurat la Academia trei foruri tematice privind dezvoltarea locală și regională, unul dintre care având ca tematică reforma administrativ-teritorială a Republicii Moldova. Concluziile și recomandările forumului au fost prezentate Cancelariei de Stat, a spus Oleg Balan, pre-

desfășurării actualei reforme în baza unei concepții științifice argumentate. Christina Otto și

SUMAR

Oficial.....	2
Planul de dezvoltare profesională.....	3-5
Academia de Administrare Publică la 25 de ani.....	6-7
Omagiu Academiei.....	8
Viața Academiei.....	9
Administrația publică locală.....	10
Îndrumar pentru funcționarul public.....	11
La muzeul lui nea Costică.....	12

Întrevedere cu ambasadorii acreditați la Chișinău

Președintele Republicii Moldova, Igor Dodon, a avut tradiționala întrevedere cu corpul diplomatic acreditat la Chișinău. În cursul întrevederii, au fost discutate subiecte cu privire la prioritățile instituției prezidențiale pentru anul 2018, cu privire la situația

din politica internă a țării, inclusiv situația economică, socială, conflictul instituțional și gravele încălcări ale legislației naționale efectuate sub presiunea majorității parlamentare, precum și subiecte legate de legea antipropagandă, continuarea tensionării relațiilor cu Federația Rusă, interzicerea accesului pe teritoriul Republicii Moldova a mass-media din alte state.

De asemenea, Igor Dodon a informat ambasadorii despre numeroasele vizite pe care le va întreprinde în acest an peste hotarele Republicii Moldova atât în Est, cât și în Vest.

Totodată, oficialii au discutat despre mersul reglementă-

rii diferendului transnistrean. Șeful statului a menționat că, în acest sens, este necesar de acționat în vederea realizării practice a înțelegerilor la care s-a ajuns la Viena, în decembrie 2017. Totodată, a informat că va acorda în continuare o atenție sporită soluționării celor opt subiecte de bază, incluse în pachetul de rezolvare a problemelor sociale și economice ale locuitorilor de pe ambele maluri ale Nistrului, inițiate la întrevederea lui Igor Dodon cu liderul transnistrean, Vadim Krasnoselski. Astfel, președintele țării și-a exprimat speranța că în curând va fi soluționată chestiunea privind înregistrarea transportului auto din regiunea transnistreană. În context, șeful statului a subliniat că va insista pe desfășurarea cu regularitate a întrevederilor în format „5+2”.

În altă ordine de idei, Igor Dodon a menționat că în anul curent, sub egida Președintelui, vor fi desfășurate zeci de evenimente la scară națională, începând cu cele ce țin de consolidarea statalității Republicii Moldova și finalizând cu elaborarea și implementarea mai multor inițiative de dezvoltare strategică a țării și de redresare a situației economice și sociale din Moldova.

Un subiect aparte l-a constituit desfășurarea alegerilor parlamentare din anul curent

Strategia de dezvoltare a societății civile

Deputații din Comisia juridică, numiri și imunități a Parlamentului Republicii Moldova au examinat și avizat proiectul de lege pentru aprobarea Strategiei de dezvoltare a societății civile pentru perioada 2018-2020 și a Planului de acțiuni pentru realizarea acesteia. Potrivit proiectului, Strategia urmărește implementarea a trei obiective generale. Acestea prevăd consolidarea cadrului de participare a societății civile la elaborarea și monitorizarea implementării politicilor publice, promovarea și consolidarea durabilității financiare a societății civile și dezvoltarea spiritului civic activ și a voluntariatului.

Obiectivele generale și cele specifice urmează fi realizate prin mai multe activități care vizează dezvoltarea mecanismului instituțional de colaborare între instituțiile statului și societatea civilă în procesele de elaborare, monitorizare și de evaluare a politicilor publice.

Astfel, la nivelul Guvernului va fi instituită structura responsabilă de cooperarea cu societatea civilă, va fi consolidată cooperarea dintre Parlament și societatea ci-

vilă, urmează a fi îmbunătățit cadrul legal în domeniul transparenței decizionale. Totodată, va fi perfecționat mecanismul de redirecționare a 2% din venitul persoanelor fizice și cel de deducere a donațiilor, precum și urmează a fi reglementată dezvoltarea antreprenoriatului social.

Elementele inovaționale ale proiectului prevăd stabilirea unui mecanism mai clar de monitorizare, introducerea evaluării intermediare, ajustarea estimărilor financiare și a surselor de finanțare, completarea indicatorilor de progres, în special, cu indici calitativi.

Proiectul urmează a fi dezbătut și votat în plenul Parlamentului.

Bilanț la doi ani de activitate a Guvernului

Primul-Ministru Pavel Filip a susținut o conferință de presă cu prilejul împlinirii, la 20 ianuarie curent, a doi ani de la investirea în funcție. Premierul a făcut o sinteză realistă a reușitelor din această perioadă și a punctat direcțiile în care

mai sunt necesare eforturi. Pavel Filip a subliniat că, în pofida faptului că a fost investit într-o perioadă de criză, Executivul a reușit să deblocheze finanțările externe și să stabilizeze economia. „Ne-am menținut angajamentul de a fi un Guvern care va răspunde prin rezultate criticilor, dar va răspunde prin rezultate așteptărilor pe care le au oamenii”, a accentuat Premierul.

Șeful Executivului a vorbit despre dezvoltarea economică a țării - obiectivul central al Guvernului. Astfel, a fost remarcată

creșterea economică anuală de circa 4%, creșterea substanțială a veniturilor la bugetul de stat, măsurile întreprinse pentru confortul antreprenorilor și asanarea sectorului bancar.

Pavel Filip a accentuat că anume progresele pe plan economic au permis Executivului să susțină agenda de măsuri sociale pentru creșterea nivelului de viață în Republica Moldova. În această ordine de idei, a fost menționată majorarea salariului mediu pe economie, indexarea pensiilor și realizarea reformei sistemului de pensii. „Vom finaliza în mod anticipat procesul de valorizare, cele două etape finale fiind deja stabilite pentru 1 aprilie, respectiv, 1 octombrie curent. Am făcut acest lucru pentru a pune bazele unui sistem de pensii care să asigure vârștrilor o bătrânețe liniștită”, a evidențiat premierul.

De asemenea, o preocupare aparte este îmbunătățirea stării de sănătate a populației. Un alt obiectiv al Guvernului este modernizarea educației.

Primul-Ministru a subliniat că prioritară în anul curent va rămâne și dezvoltarea regională.

PLANUL DE DEZVOLTARE PROFESIONALĂ A FUNCȚIONARILOR PUBLICI LA COMANDA DE STAT pentru semestrul I, anul 2018

A fost aprobat Planul de dezvoltare profesională a funcționarilor publici la comanda de stat pentru semestrul I, anul 2018, elaborat în temeiul Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 49 din 16.01.2018.

Astfel, în primul semestru al anului curent, Academia de Administrare Publică va organiza și desfășura 20 de cursuri de dezvoltare profesională a funcționarilor publici din autoritățile publice centrale și locale, după cum urmează.

Nr.	Denumirea cursului și conținutul de bază	Categorii de participanți	Perioada	Număr de persoane	Durata (ore)
Funcționari publici din cadrul autorităților publice locale					
1.	Integrarea profesională în funcția publică. Organizarea și funcționarea administrației publice. Specificul activității în serviciul public. Reglementarea activității funcționarului public. Prestarea serviciilor publice. Drepturile și obligațiile funcționarului public debutant. Dezvoltarea abilităților de procesare a informației, petițiilor, de elaborare a notelor informative, rapoartelor, proiectelor de decizie, scrisorilor etc.; dezvoltarea abilităților de comunicare și prezentare. Integritatea și respectarea normelor de conduită profesională. Guvernare electronică.	Funcționari publici debutanți	12-16 februarie	25	40
2.	Dezvoltarea abilităților de exercitare a atribuțiilor de serviciu. Autogestiunea: planificarea activității, managementul timpului, autocontrolul, autoaprecierea. Dezvoltarea abilităților de lucru cu documentele: elaborarea notelor informative, rapoartelor, proiectelor de decizie, scrisorilor etc. Dezvoltarea abilităților de comunicare.	Funcționari publici de execuție	23-25 mai	25	24
3.	Diasporă, migrație și dezvoltare. Aspecte conceptuale privind Diaspora, Migrația și Dezvoltarea; Cadrul normativ privind gestionarea procesului migrațional (emigrare/imigrare) în Republica Moldova; Riscurile de migrație ilegală și traficul de ființe umane; Integrarea migrației în strategiile și planurile naționale/locale de dezvoltare; Migrația și piața muncii, dezvoltarea socială și egalitatea de gen; Politici de reîntoarcere și reintegrare la nivel național și local; Politica de stat în domeniul relațiilor cu diaspora.	Funcționari publici/ persoane responsabile de domeniul diasporei, migrației și dezvoltării	13-14 martie	25	16
4.	Managementul schimbării. Factorii ce generează schimbarea. Etapele schimbării. Diagnosticarea problemelor care implică schimbarea. Stabilirea metodelor de implementare a schimbării. Rezistența la schimbare. Modalități de diminuare. Implementarea și evaluarea schimbărilor. Strategii de schimbare. Etica schimbării.	Funcționari publici de conducere	27-29 martie	25	24
5.	Control financiar public intern. Organizarea și implementarea sistemului de management financiar și control intern în cadrul entității. Integrarea Managementului riscurilor în planificarea operațională. Documentarea proceselor.	Funcționari publici de conducere, auditori interni	14-16 mai	25	24

6.	Dezvoltarea locală și regională. Conceptul, obiectivele și principiile politicii de dezvoltare locală/regională. Analiza socioeconomică a UAT. Strategii de dezvoltare locală. Resursele și instrumentele dezvoltării locale. Regionalizarea serviciilor. Cooperarea intercomunitară și transfrontalieră. Parteneriat public-privat la nivel local.	Funcționari publici de conducere/ execuție	24-26 aprilie	25	24
7.	Prestarea serviciilor publice. Organizarea serviciilor publice. Instrumente de prestare a serviciilor publice. Modernizarea serviciilor publice. E-servicii. Asigurarea protecției datelor cu caracter personal în prestarea serviciilor publice.	Funcționari publici de conducere/ execuție	27 februarie - 01 martie	25	24
Funcționari publici din cadrul autorităților publice centrale					
1.	Integrarea profesională în funcția publică. Organizarea și funcționarea administrației publice. Specificul activității în serviciul public. Reglementarea activității funcționarului public. Prestarea serviciilor publice. Drepturile și obligațiile funcționarului public debutant. Dezvoltarea abilităților de procesare a informației, petițiilor, de elaborare a notelor informative, rapoartelor, proiectelor de decizie, scrisorilor etc.; dezvoltarea abilităților de comunicare și prezentare. Integritatea și respectarea normelor de conduită profesională. Guvernare electronică.	Funcționari publici debutanți	19-23 februarie	25	40
2.	Etica și integritatea funcționarului public. Integritatea funcționarului public. Integritatea instituțională. Conflictul de interese în serviciul public. Sistemul informațional E- Integritate.	Funcționari publici de conducere/ execuție	18-20 aprilie	25	24
3.	Dezvoltarea abilităților de exercitare a atribuțiilor de serviciu. Autogestiunea: planificarea activității, managementul timpului, autocontrolul, autoaprecierea. Dezvoltarea abilităților de lucru cu documentele: elaborarea notelor informative, rapoartelor, proiectelor de decizie, scrisorilor etc. Dezvoltarea abilităților de comunicare.	Funcționari publici de execuție	24-26 aprilie	25	24
4.	Dezvoltarea leadership-ului în administrația publică. Leadership-ul personal: atitudine personală și percepția de sine, flexibilitatea și gândirea analitică în luarea deciziilor, eficiența personală, inteligența emoțională. Leadership-ul organizațional: formarea echipelor, motivarea colegilor și orientarea spre rezultat. Comunicarea internă.	Funcționari publici de conducere	13-15 februarie	25	24
5.	Elaborarea și coordonarea proiectelor de acte normative. Proiectele actelor normative: cerințe, standarde, cadrul normativ. Proceduri preliminare la elaborarea proiectelor de acte normative. Etapele elaborării proiectelor de acte normative. Structura actelor normative.	Funcționari publici de conducere/ execuție cu atribuții și responsabilități în elaborarea actelor normative	05-07 martie	25	24

6.	Procedurile tehnice aplicabile actelor normative. Interpretarea actelor normative. Procedura de examinare și avizare a proiectelor de acte normative.		23-25 aprilie	25	24
7.	Elaborarea și evaluarea politicilor publice. Procesul de elaborare a politicilor publice. Analiza ex-ante. Abordări privind dimensiunea de gen în cadrul politicilor publice. Monitorizarea și evaluarea. Managementul procesului de evaluare. Dificultățile evaluării politicilor.	Funcționari publici de conducere/ execuție	26-30 martie	25	40
8.	Diasporă, migrație și dezvoltare Aspecte conceptuale privind Diaspora, Migrația și Dezvoltarea; Cadrul normativ privind gestionarea procesului migrațional (emigrare/imigrare) în Republica Moldova; Riscurile de migrație ilegală și traficul de ființe umane; Integrarea migrației în strategiile și planurile naționale/locale de dezvoltare; Migrația și piața muncii, dezvoltarea socială și egalitatea de gen; Politici de reîntoarcere și reintegrare la nivel național și local; Politica de stat în domeniul relațiilor cu diaspora.	Funcționari publici responsabili de domeniul diasporei, migrației și dezvoltării	20-21 martie	25	16
9.	Managementul schimbării. Factorii ce generează schimbarea. Etapele schimbării. Diagnosticarea problemelor care implică schimbarea. Stabilirea metodelor de implementare a schimbării. Rezistența la schimbare. Modalități de diminuare. Implementarea și evaluarea schimbărilor. Strategii de schimbare. Etica schimbării.	Funcționari publici de conducere	18-20 aprilie	25	24
10.	Managementul proprietății publice. Bunurile proprietate publică. Evaluarea și înregistrarea proprietății publice. Reglementarea raporturilor patrimoniale dintre stat și alți subiecți de drept. Instrumente de administrare a patrimoniului public.	Funcționari publici de conducere/ execuție cu atribuții în domeniu	15-16 februarie	25	16
11.	Achiziții publice. Sistemul național de achiziții publice. Procedurile de achiziție publică. Documentația de atribuire a contractelor de achiziție publică. Gestionarea contestațiilor formulate în procesul de achiziție publică.	Funcționari publici de conducere/ execuție cu atribuții în domeniu	13-15 martie	25	24,
12.	Control financiar public intern. Organizarea și implementarea sistemului de management financiar și control intern în cadrul entității. Integrarea Managementului riscurilor în planificarea operațională. Documentarea proceselor.	Funcționari publici de conducere/ auditori interni	28-30 mai	25	24
13.	Managementul resurselor umane în autoritățile emitente ale actelor permissive. Asigurarea conformității structurilor organizaționale și a completării cu personal cu necesitățile și procesele de afaceri. Identificarea necesităților de instruire a funcționarilor care prestează servicii administrative guvernamentale supuse reingineriei. Elaborarea planului de instruire.	Funcționari publici de conducere	27-28 februarie	25	16

O istorie a Academiei în file de ziar

Spicuiri din ziarul
„Funcționarul Public”
2005

10 februarie. În incinta Academiei are loc ceremonia de înmânare a certificatului de acreditare a Academiei de Administrare Publică.

7-12 februarie. La Academia se desfășoară „Săptămâna limbilor”, în cadrul căreia au avut loc diverse activități orientate spre promovarea limbilor moderne și care s-a încheiat cu o conferință științifico-practică.

16 februarie. Academia este vizitată de Ambasadorul Lituaniei, Victoras Baublys.

5-6 aprilie. În incinta Academiei are loc o conferință științifico-practică internațională cu genericul „Administrarea publică în statele aflate în tranziție în contextul proceselor de globalizare și integrare”, la care au participat Bogdan Drăghici, vicedirector general al Institutului Național de Administrare din România, ambasadorii Belarusiei și Poloniei, Vasile Sakovici și Piotr Marciniak.

Aprilie. În prezența Ambasadorului României la Chișinău, Filip Teodorescu, la Academia a fost semnat un Protocol de colaborare dintre AAP și Institutul Național de Administrare din București.

10 mai. Ambasadorul Ungariei, Șandor Robel, este oaspete al instituției.

18 mai. În ajunul aniversării a 12-a, la Academia are loc o conferință internațională științifico-practică cu genericul „Academia de Administrare Publică pentru o guvernare transparentă, responsabilă și democratică”.

(Continuare în pag. 7)

Ancheta anului jubiliar

pentru absolvenții Academiei de toate promoțiile

1. Ce au însemnat pentru Dumneavoastră studiile la Academia?

2. Cum V-au ajutat cunoștințele acumulate la Academia în cariera Dumneavoastră profesională?

3. Cum vedeți rolul de mai departe al Academiei în restructurarea, dezvoltarea și consolidarea administrației publice din republică?

4. Ce ați dori Academiei cu ocazia aniversării de 25 de ani de la fondarea sa?

La întrebările anchetei ne va răspunde Iana PUSTOVAIA, manager comunicare, Misiunea Înălților Consilieri ai Uniunii Europene pentru Republica Moldova

1. Studiile la Academia de Administrare Publică au constituit pentru mine suportul decisiv de a mă perfecționa substanțial în domeniul relațiilor internaționale. Punctul de pornire pe această cale au fost studiile la Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți, facultatea de limbi străine, iar, în paralel, am activat în calitate de jurnalistă.

Făcând o tranziție din jurnalism în domeniul comunicării strategice, după absolvirea facultății am activat în calitate de specialist comunicare în oficiul de țară al O.N.U., iar apoi la Cancelaria de Stat a Republicii Moldova, într-un proiect al Băncii Mondiale privind reforma administrației publice centrale. Atunci s-a conturat decizia de a-mi aprofunda cunoștințele și în domeniul relațiilor internaționale. Cu atât mai mult cu cât, în acea perioadă, s-au intensificat relațiile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană și noi ne simțeam parte a acelui proces.

Odată cu începerea carierei mele profesionale, am conștientizat că pentru a deveni o profesionistă în domeniul pe care mi l-am ales, este nevoie de studii suplimentare, cea mai bună variantă fiind studiile la Academia de Administrare Publică,

**Iana PUSTOVAIA,
manager comunicare,
Misiunea Înălților Consilieri
ai Uniunii Europene
pentru Republica
Moldova**

despre care am auzit atâtea lucruri interesante și, mai cu seamă, cele ce țin de relațiile internaționale.

Am optat pentru specialitatea *Relații Internaționale*, pentru că anume aceasta înglobează tot ce-mi era interesant și prioritar la acel moment – nu doar teoria și istoria relațiilor internaționale, dar și conceptele de diplomatie și drept.

2. Consider că anume studiile superioare de master de la Academia de Administrare Publică au avut un rol determinant ca, după o perioadă, cât am activat în administrația publică, să fiu acceptată, urmare a concursului, pentru funcția de expert comunicare în cadrul Misiunii Înălților Consilieri ai Uniunii Europene (European Union High Level Advisers' Mission), un proiect finanțat de către UE care acordă asistență Guvernului Republicii Moldova în realizarea agendei de reforme prevăzute de

Acordul de Asociere UE – RM. Aici activez alături de o echipă de profesioniști care acoperă peste 20 de sectoare-cheie ale Acordului de Asociere, de la economie, justiție, finanțe, educație și energie, până la agricultură și dezvoltare rurală, mediu, transporturi și siguranța alimentelor.

Cunoștințele obținute în cadrul Academiei de Administrare Publică au contribuit, fără îndoială, la consolidarea mea în calitate de profesionistă în ceea ce fac. Și nu mă refer doar la aspectul teoretic, ci și la o mai mare responsabilizare, capacități de analiză și sinteză, prioritizare, cercetare.

Un cuvânt aparte îl merită profesorii de la Academia. Or, aici am cunoscut adevărați profesioniști, dedicați muncii pe care o fac. Fiecare profesor și-a adus contribuția la formarea noastră, a masteranzilor de atunci. Bunăoară, dnul Victor Juc, ne-a frapat prin faptul că ținea prelegeri de ore bune fără a avea vreun suport didactic în față, toate subiectele fiindu-i clar sistematizate în memorie. Din acest motiv am solicitat ca domnia sa să-mi fie conducător științific la teza de master, axată pe subiectul valorificării opțiunii de integrare europeană a Republicii Moldova. Cele mai frumoase amintiri mă leagă și de profesorii Alexandru Burian, Orest Tăriță, Rodica Rusu, Aurelia Țepordei și mulți alții.

3. Academia de Admi-

(Continuare în pag. 7)

(Sfârșit. Început în pag. 6)

ră toate posibilitățile de dezvoltare profesională continuă, atât pe termen scurt, cât și mediu și lung, ceea ce permite de a pregăti și instrui cadre de înaltă calificare, care să

contribuie plenar la implementarea reformelor în administrația publică la standardele europene și internaționale.

4. Urez în continuare prosperare, noi performanțe pentru cadrul profesoral-didactic și să pregă-

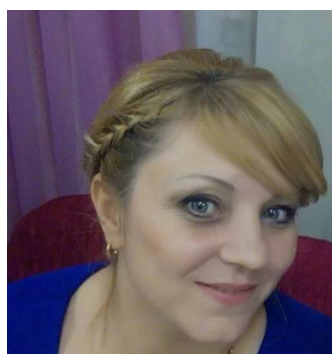
tească noi generații de masteranzi cu potențial de modernizare continuă a serviciului public al țării, rămânând a fi o ALMA MATER recunoscută pe plan național și internațional.

„Poșta Moldovei” în serviciul publicațiilor Academiei

Am hotărât să Vă scriu, deoarece de redacția ziarului Dumneavoastră mă leagă cele mai frumoase amintiri. Activând în calitate de șef al Centrului presă, al Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei”, am avut plăcerea să comunic cu echipa ziarului „Funcționarul Public” și revistei științifico-metodice trimestriale „Administrarea Publică”. Pe parcursul celor 10 ani de activitate în Centrul presă, împreună cu cei 48 de colegi, am optat mereu pentru creșterea numărului de abonați la aceste publicații periodice.

Centrul presă al Î.S. „Poșta Moldovei” este format din 3 birouri: Abonare Presă, Vânzare presă și Expediere presă.

Din luna septembrie 2017, șefa Centrului Presă este Tatiana Ceațăchii șef birou de abonare - Silvia Șișcanu, șef birou Vânzare presă - Natalia Baden, șef birou Expediere presă - Tatiana Beșleagă.

Tatiana VANICA,
masterandă,
Academia de
Administrare Publică

contracte privind difuzarea publicațiilor periodice prin abonare și vânzarea cu amănuntul cu peste 160 de redacții ale editorilor de presă. Biroul de Abonare editează anual „Catalogul ziarelor și revistelor”. Un interes deosebit pentru mine au fost și sunt publicațiile Academiei de Administrare Publică. De fiecare dată, când erau aduse spre difuzare, luam cunoștință de

ce se referă și la instituția noastră. Totodată, aș vrea să accentuez că, anume datorită colaborării cu redacția ziarului, am decis să fac studiile la Academia de Administrare Publică. Și, pregătindu-mă de concursul de admitere, mă informam detaliat din ziar despre specificul studiilor de la Academie, ceea ce m-a ajutat să-mi realizez visul de a fi masterandă la această instituție prestigioasă din sistemul învățământului superior din republică. Cunoștințele acumulate până acum îmi inspiră încrederea că studiile la Academie îmi vor fi de un real folos în cariera mea profesională, fapt pentru care sunt recunoscătoare cadrelor didactice de la instituție.

Eu activez, actualmente, în funcția de șef al Serviciului EMS (Expres Mail Service), care oferă posibilitatea expedierii rapide și în termene optime a documentelor și mărfurilor spre 141 de țări ale lumii. Serviciul asigură perfectarea formalităților vamale pentru toate trimiterile EMS de export și import. Serviciul EMS este prestat în toate oficiile poștale din țară.

Cu prilejul aniversării a 25-a de la fondarea Academiei de Administrare Publică, vreau să transmit corpului profesoral-didactic, întregului colectiv cele mai frumoase urări de bine, de sănătate și de împliniri. Va doresc să purtați și în continuare cu cinste și demnitate titlul simbolic de semănători ai Cunoștințelor, Frumuseții și Binelui!

(Sfârșit. Început în pag. 6)

O istorie a Academiei în file de ziar

Spicuri din ziarul
„Funcționarul Public”

2005

Mai. Primul-Ministru Vasile Tarlev s-a întâlnit cu profesorii Academiei și cu 43 de primari, aflați la cursuri în instituție.

Septembrie. La Academie, cu concursul Companiei de editare și distribuție a cărții și presei „Vector-VN” SRL și a Societății ruse din Moldova, este inaugurat Centrul Național de Carte și Presă.

Octombrie. Primul-Ministru Vasile Tarlev ține o prelegere în cadrul cursurilor de perfecționare, destinate miniștrilor, conducătorilor altor autorități publice centrale.

17-18 noiembrie. Are loc Prima Conferință internațională științifico-practică a tinerilor „Perspectivele tinerilor – perspectiva țării”. Ziarul publică mesajul Președintelui Republicii Moldova, Vladimir Voronin, precum și materialele conferinței, la care au participat numeroși oaspeți de peste hotare.

Selectare:
Sergiu VLĂDICĂ

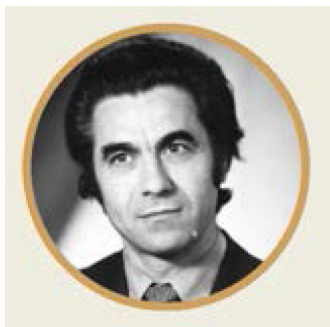
Luând în considerație că Î.S. „Poșta Moldovei” este operatorul național, care prestează servicii poștale pe tot teritoriul Republicii Moldova, sunt încheiate

materialele publicate în aceste ediții, îndeosebi, în ziarul „Funcționarul Public” pentru a fi la curent cu toate noutățile din domeniul administrației publice, ceea

Academia de Administrare Publică (AAP), fondată la 21 mai 1993, prin insistența primului său rector, Mihail Platon, a devenit, astfel, destin pentru mulți acei ce și-au făcut studiile aici, la Alma Mater, la propriu și la figurat. Deși timpul nu stă pe loc, dragostea față de instituția de învățământ respectivă a celor ce-au absolvit o facultate sau alta în acest Templu de decenii al cunoștințelor administrative este una de nestins. Dia-pazonul larg de domenii privind organizarea procesului de învățământ din an în an a făcut să sporească numărul de absolvenți, așadar, de funcționari publici, de cadre înalt calificate pentru organele administrației de stat și de autoadministrare locală. Or, Academia... „le-a fost acestora mereu povată în viață”, de unde și „credința” și „jurământul” că „vor fi la datorie” și „vor face țara să le fie/Adevărată gură de rai”, precum ne încredințează înspiratele versuri ale Imnului Academiei... semnate de profesorul acestei instituții și deputatul în Parlamentul Republicii Moldova, Tudor Deliu. Convingerea de „a servi cu demnitate/Această țară și acest popor”, evident, este una firească venind din condiția lor civică și nu dintr-o atribuție eroizantă, de paradă și de triumfalism deșert, fără acoperire și responsabilitate în fața ideii de Neam și de Țară, de permanența unui ideal necesar.

Instituția dată este mai mult decât o forjărie de cadre, dacă nu o oază pedagogică de lumină, ridicată la rang de acreditare internațională de colectivul pedagogico-profesoral în frunte cu actualul rector, Oleg BALAN, doctor habilitat, profesor universitar. Aici poți căpăta o profesie/specialitate, dar mai poți urma, totodată, și cursurile de dezvoltare profesională, pe care le-au frecventat de la început peste 45 mii de cadre de funcționari pu-

Un autentic templu academic de instruire modernă

Tudor PALLADI

blici. În cele două decenii și jumătate de activitate neîntreruptă a Academiei au absolvit instituția peste cinci mii de funcționari de stat. Este un merit al cadrelor și al oamenilor de știință, al savanților de aici, dar, totodată, și un sentiment de profundă mândrie pedagogică, deoarece au contribuit substanțialmente la creșterea potențialului de cadre de conducere pentru economia națională. Un specialist calificat, de-o instruire armonioasă, performantă în lege, întotdeauna își poate dezvolta mai departe, dacă nu la nesfârșit nivelul de pregătire profesională spre binele său și al comunității în cadrul căreia activează. Or, el poate și trebuie să fie forța motrice a acestuia din oricare perspectivă socioeconomică și constructiv-evolutivă.

Pomul speranțelor din grădina Academiei, intrat în toamnă plin de rod, devine, firește, un personaj de poveste al țării, legendar prin darurile sale cerești-pământenești. La fel și în cazul unei instituții de învățământ academic, vorba înțeleaptă a poporului care ne spune că „toamna se numără bobocii”. Precum „rădăcinile” oricărei „științe” sau „activități”, deși devin amare și de durată, în schimb „roadele lor” multașteptate „sunt dulci” (Aristotel).

Acolo, unde astăzi funcționează absolvenții Academiei, altul este și randamentul activității lor. Cu

Administratorul e pretutindeni un adevărat părinte al populației., dar el trebuie să fie un om cu multă și temeinică cultură.

Mihai EMINESCU

atât mai mult, cu cât la Academia și-au făcut studiile un mare număr de deputați și miniștri, președinți ai consiliilor raionale etc., care, într-un fel sau altul, și-au dezvoltat cunoștințele profesionale în baza celor mai performante practici și experiențe universale moderne, și nu doar tradiționale sau locale.

Admirat de la o parte de cei mai bine de cinci mii de absolvenți-funcționari publici și de cei trecuți prin vârtoarea anilor prin aulele instituției de neuitat ce-au frecventat cursurile de dezvoltare profesională, „Pomul” din Grădina pedagogică a Academiei... se înalță la soare mândru și îmbietor, de vreme ce a slobozit rădăcini în mai toate colțurile gurii de rai a plaiului Mollis Daviei, vorba poetului. Cărările stelare își așteaptă noii specialiști-columbi într-o le îndruma pașii spre „Pomul” Academiei de pe stra-

de jos, de acasă, într-o a le împlini destinul.

Academia, da, și-a cucerit pe drept titlul onorific de Templu al științei naționale moderne. Instituția dispune de o bogată Bibliotecă Științifică (în frunte cu un specialist de vocație, Rodica Sobieski-Camerzan), de o sală impresionantă de festivități și de aulele necesare pentru studii. Viitorii funcționari publici iau regulat cunoștință de starea de lucruri din domeniul din diferite țări ale lumii, reprezentanții cărora efectuează vizite speciale în țara noastră în acest scop, de a-și împărtăși experiența acumulată de interesat și diplomatic, potrivit unor anume proiecte. Trecută prin durerile facerii (și ale țării), instituția dată menține între ieri și mâine acel echilibru al evoluției, care dincolo de știință, de nivelul dezvoltării profesionale, pune accentul și pe

da laloveni (de la marginea urbei), care, ajuns la vârsta unui pătrar de veac, contopindu-s-a cu cerul senin și cu „amiaza lucrurilor” pline de dăruire. Chemarea lui cerească nu poate să nu te vrăjească, fără încetare, cu ziua lui de muncă și de sărbătoare pentru că vine de Sus ca o chemare în căutarea celor

latura pedagogică, pe acea strună interioară a comportamentului civilizat, al omeniei creștin-divine, tradițional-moderne, pe care se bazează instruirea sistemică a cadrelor, constituită cu de la sine putere conform legilor scrise și nescrise ale cunoașterii și practicii universale.

Instruiri în domeniul managementului calității

În perioada 17 - 31 ianuarie 2018, la Academia de Administrare Publică au avut loc patru sesiuni din cadrul modului „Managementul calității”. Cursul respectiv a fost destinat personalului cu funcții de conducere, precum și celui responsabil de procesele de management al calității din cadrul Academiei de Administrare Publică.

Scopul cursului l-a constituit dezvoltarea competențelor pentru funcționarea eficientă a managementului calității în cadrul Academiei de Administrare Publică.

Cursul a fost realizat cu suportul Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) și susținută de către exper-

ti în sistemele de management al calității, Ala Oberst.

Participanții la curs și-au aprofundat cunoștințele în domeniul managementu-

lui calității și și-au dezvoltat deprinderile practice de identificare și descriere a componentelor de bază ale proceselor organizaționale prin prisma resurselor necesare, intrărilor și ieșirilor din proces, activităților de monitorizare și documentare a acestora prin intermediul aplicării tehnicilor interactive de predare, a stabilirii obiectivelor strategice în domeniul calității și auditului intern.

Acest curs constituie prima activitate de instruire a personalului Academiei de Administrare Publică din anul curent. Ulterior, conform planului de dezvoltare profesională a personalului pentru anul în curs, vor

mai fi organizate activități de instruire cu diferite tematici: „Managementul conflictelor și al stresului”, „Managementul timpului”, „Managementul documentelor”, „Utilizarea tehnologiilor informaționale”, „Dezvoltarea abilităților de comunicare și de prezentare” și altele.

Planul a fost elaborat în baza studierii și analizei necesităților de instruire a angajaților Academiei.

Aurelia ȚEPORDEI,
director Departament
dezvoltare
profesională

Conferința tinerilor cercetători - 2018

Catedra științe administrative a Academiei de Administrare Publică invită tinerii cercetători să participe la Conferința științifico-practică internațională cu genericul „Contribuția tinerilor cercetători la dezvoltarea administrației publice”, ediția a IV-a, care se va desfășura în incinta Academiei de Administrare Publică la 23 februarie 2018.

Conferința științifico-practică internațională „Contribuția tinerilor cercetători la dezvoltarea administrației publice” lansează un nou apel pentru implicarea activă a tinerilor cercetători - studenți, masteranzi, doctoranzi, cadre didactice debutante și personalul din administrația publică - în dezbaterile problemelor de organizare și funcționare a administrației publice, în elucidarea factorilor care determină eficiența instituțiilor publice.

În cadrul Conferinței vor fi abordate probleme teoretice și practice privind:

- organizarea și funcționarea autorităților administrației publice;
- reforma administrației publice și modernizarea serviciilor publice;
- transparența și integritatea în administrația publică;
- formarea și dezvoltarea profesională a funcționarilor publici;
- descentralizarea financiară în activitatea administrației publice locale;
- dezvoltarea regională;
- e-guvernare etc.

Limbi de lucru: română, engleză, rusă.

Informații privind condițiile de participare la Conferință le puteți afla accesând site-ul AAP – www.aap.gov.md

Raportul a fost elaborat de experții IDIS „Viitorul” pe baza unei metodologii ce aparține Institutului suedez IDEA International și include datele mai multor măsurări sociologice. Raportul explorează teme relevante și percepția la zi a cetățenilor față de serviciile publice livrate la nivel local și regional: ordine, bunăstare, sănătate, educație, dar și serviciile edilitare – accesul la apă, la drumuri, recreație publică, oportunități sociale și economice.

Autorii raportului Starea Democrației Locale din Moldova constată, astfel, că autorităților locale li s-a atribuit un volum excesiv de competențe pentru realizarea cărora acestea nu dețin capacități tehnice și resurse bugetare adecvate. Circa 2/3 dintre cetățeni consideră că nu au acces la justiție, iar sondajul arată diferențe majore între regiunile țării și municipiul Chișinău. Nedreptatea și discriminarea, cu care se confruntă anumite grupuri dezavantajate, sunt resimțite destul de acut de către cetățeni, fiind relevate multiple discriminări, directe sau latente, și prejudicii societale pe motive de dizabilitate, stare socială (venituri reduse), decalaje rural-urbane sau

Cetățenii au încredere în primării, nu și în calitatea serviciilor prestate

Aceasta este una dintre concluziile finale ale celui mai recent raport național „Starea Democrației Locale” (SoLD) – un raport complex, structurat pe 3 piloni de analiză a competențelor autorităților publice locale descentralizate, corelate cu percepțiile cetățenilor asupra serviciilor livrate.

excluziuni legate de limba vorbită sau identitatea de gen.

Majoritatea cetățenilor rămân practic neafiliați sectorului asociativ sau unor partide politice, limitându-se la legăturile de familie sau de rudenie.

Persoanele economic active sunt nemulțumite de problema justiției moldovenești. Cei mai discriminați sunt săracii și vârstnicii. Cetățenii au încredere în primării, dar nu și în calitatea serviciilor. De asemenea, ei menționează că nu există resurse finan-

ciare pentru problemele comunității. Administrațiile locale sunt sărace, infrastructura – furată.

„Cetățenii evaluează democrația pe baza serviciilor pe care le consumă: ordine, bunăstare, servicii medicale, educație, drepturi și libertăți, locuri de muncă, asistență. Democrația locală nu se limitează la alegeri formale. Ea impune cerința de a avea autorități publice competente, capabile să administreze în mod autonom interesele comunităților reprezentate, care sunt separate și distincte de nivelul

central (național) al guvernului. Democrația are nevoie de un plan, întemeiat pe livrabile, iar construcția va fi durabilă dacă se va așeza pe un fundament solid de mecanisme și instituții, reguli și legi, care să asigure reprezentare, incluziune, îndreptuire, diversitatea fiind o condiție a democrației”, a explicat directorul IDIS „Viitorul”, Igor Munteanu.

Raportul „Starea democrației locale din Moldova” a apărut cu susținerea Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare (SDC) și IDEA International (Institute for Democracy and Electoral Assistance) cu scopul de a influența calitatea politicilor și a priorităților alese în Republica Moldova pe domeniul dezvoltării locale, a reformelor în justiție și a statului de drept, precum și a politicilor regionale.

Victor URSU,
Serviciul de presă
IDIS „Viitorul”

Ziarul comunitar „Curierul de Bravicea”

Al patrulea an la rând, în satul Bravicea, raionul Călărași, este editat ziarul comunitar „Curierul de Bravicea”. Scopul editării acestei publicații l-a constituit asigurarea unei transparențe veridice a activității

administrației publice locale, a instituțiilor publice, prin constituirea unui forum pentru comentarii și discuții, prezentând cerințele și valorile pe care le are comunitatea.

„Editarea ziarului asigură nu numai transparența decizională, dar și stimulează cooperarea intercomunitară, spune primarul de Bravicea, Alexei Zatic. Orice proiect, programat pentru a fi implementat, este publicat în ziar pentru consultări publice, să-și spună opiniile cetățenii, oamenii de afaceri pentru o mai bună realizare a acestor proiecte. Cum ar fi, de exem-

plu, cele cu referință la apeduct și canalizare. Oamenii se interesează permanent care e situația, ce se întreprinde pentru a urgenta lucrările”, conchide primarul.

Problemele satului, abordate în paginile ziarului, motivează cetățenii să participe la ședințele consiliului local și să se implice în procesul de luare a deciziilor. „În acest context, sunt de remarcate materialele din ziar, semnate de consilieri, în care ei dau lămuriri explicite, pe înțelesul tuturor, pentru a fi mai ușor de luat decizii avantajoase într-o problemă sau alta!”, mai afirmă primarul.

Prin informare, ziarul motivează, astfel, cetățenii să se implice în viața comunitară. Astfel, peste o mie de locuitori s-au implicat în activități comunitare de voluntariat de salubritate, de înverzire, de renovare a locurilor publice de odihnă și agrement.

Prin această practică de bună guvernare – editarea ziarului comunitar – la Bravicea, Călărași, a fost asigurată transparența activității administrației publice locale, care este condiția primordială pentru dezvoltarea comunității.

Ion VLADIMIR

De ce trebuie să planificăm activitatea

Schimbările din societate din ultimul timp impun eficientizarea sub toate aspectele a activității sistemului de guvernare locală, orientată spre satisfacerea necesităților oamenilor, a comunităților, spre dezvoltarea și modernizarea localităților din Republica Moldova. În scopul susținerii administrației publice locale pentru promovarea bunei guvernări locale, cercetătorii de la Academia de Administrare Publică au elaborat, după cum v-am informat anterior, Ghidul practic „Instrumente de bună guvernare la nivel local” în cadrul Proiectului „Consolidarea instituțională și funcțională a administrației publice locale din Republica Moldova în contextul implementării Acordului de asociere cu Uniunea Europeană”. În baza acestui ghid, vom aborda în paginile ziarului „Funcționarul Public” aspectele și instrumentele de bună guvernare la nivel local.

În numărul precedent al ziarului „Funcționarul Public” am reflectat aspectele statutare din activitatea administrației publice locale. În acest număr vom face referire la planificarea activităților în administrația publică, ce este planificarea și care este rolul său în eficientizarea activității autorităților publice locale.

NECESITATEA PLANIFICĂRII.

În ultimul deceniu, comunitățile locale din Republica Moldova se confruntă cu un set de probleme majore, cum ar fi: economia locală slab dezvoltată, resursele umane și financiare limitate, procesul migraționist în creștere, depopularea masivă a localităților rurale și concentrarea populației în orașe. În aceste circumstanțe, administrația publică locală se confruntă cu provocarea de a găsi noi abordări pentru elaborarea politicilor locale întru depășirea problemelor enumerate.

Pentru a se asigura conformitatea activității curente a administrației publice locale cu scopurile și obiectivele politicilor locale a fost format sistemul de planificare al administrației publice locale.

Sistemul de planificare este un set de activități desfășurate de către administrația locală și unitățile sale structurale, în scopul de a determina obiectivele, performanțele viitoare, mijloacele și metodele de realizare a acestora, în conformitate cu analiza situației, pe baza principiilor și valorilor comune instituționale, evaluării nivelului lor de dezvoltare și potențialului de resurse.

Dacă autoritățile administrației publice locale doresc să influențeze pozitiv evoluția lucrurilor în localitatea administrată, ele trebuie să planifice.

AVANTAJELE PLANIFICĂRII:

- impun reprezentanții administrației publice locale să gândească în perspectivă și să fixeze obiective clare;

- creează unitatea de viziune și focalizează eforturile tuturor participanților la procesul de administrare (autorități publice, personal, cetățeni, societatea civilă) către acțiuni convergente;

- conduce la dezvoltarea standardelor de performanță în procesul de administrare care permit un control al activităților mult mai eficace;

- permite administrației publice locale să fie mai bine pregătită pentru situații neașteptate.

Planificarea în administrația publică este necesară din următoarele considerente:

- administrația publică trebuie să planifice pentru a coordona activitățile sale;

- planurile și planificarea pot servi ca mecanisme pentru a reuni activități dispartate sau dispersate;

- administrația publică trebuie să planifice pentru a se asigura că viitorul este luat în considerare (planifi-

carea este un mijloc pentru a programa elemente încă neprogramate);

- administrația publică trebuie să planifice pentru a fi rațională. Planificarea este importantă nu prin ceea ce este, ci prin ceea ce simbolizează;

- pentru repartizarea eficientă a resurselor limitate.

PLANIFICAREA ACTIVITĂȚILOR LA NIVEL LOCAL.

Administrarea, în esența sa, este un proces integraționist de formare secvențială și dezvoltare a sistemului de obiective și a modalităților de a le atinge. La orice nivel, administrarea include o serie de funcții de management general: planificarea și prognozarea, organizarea, coordonarea și reglementarea, controlul, contabilizarea și analiza.

Esența planificării constă în construirea unui sistem de activități și indicatori-țintă pentru a atinge obiectivele de management, în timp și spațiu. Prin intermediul procesului de planificare comunitatea dezvoltă o imagine a perspectivelor sale și stabilește etapele pentru a le realiza, pe baza resurselor locale și a investițiilor atrase.

PLANIFICAREA STRATEGICĂ este procesul prin care se analizează și se stabilesc misiunea organizației, obiectivele și strategiile generale, respectiv, se stabilesc și alocările generale de resurse. Scopul acestei planificări este acela de a face față schimbărilor apărute în

mediu, pentru ca organizația să fie cât mai pregătită în confruntarea cu acestea.

Planificarea eficientă a activităților administrației locale trebuie să fie precedată de definirea priorităților de dezvoltare socioeconomică a localității, pe baza unei analize cuprinzătoare a situației actuale în toate sferile vieții comunității locale.

Pe baza priorităților stabilite se elaborează o strategie de dezvoltare socioeconomică a unității administrative-teritoriale (sau sunt efectuate ajustări la strategia existentă), sunt definite scopurile și obiectivele activităților autorităților locale pe termen lung.

Ulterior, se stabilesc scopurile și obiectivele administrației publice locale pe termen mediu de dezvoltare socioeconomică a teritoriului (planificare tactică), se formulează planul anual de lucru al administrației (planificare operațională).

Acest sistem complex de mai multe niveluri de planificare are un potențial considerabil în soluționarea problemelor actuale și provocărilor pe termen lung cu care se confruntă administrația publică.

Actualmente, din cauza gradului insuficient de utilizare a metodelor de programare și planificare la nivel local (practic neutilizate), activitatea autorităților locale este redusă la soluționarea problemelor curente, și nu celor de sistem și strategice.

(Va urma)

aceștia voiau să-l arunce. „Atunci am decis să-l iau acasă fiindcă era o raritate, care te impresiona, mărturisește proprietarul muzeului. Acesta a fost începutul, fiindcă am ajuns să am în

Un adevărat muzeu al tradițiilor și obiceiurilor populare poți vedea în gospodăria lui Constantin Mătu din satul Inești, raionul Telenești. Lămpi vechi, fiare, scaune, un război de țesut, ulcioare, costume populare și un pian vechi de peste jumătate de secol. Pe toate le poți admira în această casă-muzeu țărănească. În colecție sunt obiecte vechi, unele de sute de ani. Altele devin, din obiecte de uz casnic, obiecte de muzeu. Și le-a așezat pe toate într-o casă cum nu mai există în zonă, pentru că, până la urmă, aceasta este misiunea muzeelor – de a păstra moștenirea culturală, tezaurul popular, ce redau istoria de secole a locuitorilor de pe aceste meleaguri.

Pasiunea de colecționar a obiectelor patrimoniale locale l-a inspirat pe Constantin Mătu acum 5 ani. Era în vizită la bune, unde a văzut un ulcior vechi, pe care

muzeul din casa mea foarte multe lucruri, nici nu le mai țin minte numărul, peste o mie cu siguranță. Am un fier vechi de peste 250 de ani. Un om l-a găsit în grădină și mi l-a dat. Fiecare piesă veche am reabilitat-o cu grijă și nu aș da-o pentru nimic în lume. Le păstrez cu sfințenie, pentru că sunt expozate, vestigii de preț din istoria neamului nostru. Nu am vreun obiect la care să țin în mod deosebit, toate îmi sunt aproape de inimă și țin foarte mult la ele”, mai spune colecționarul.

Nea Costică, așa cum îi spun consătenii, ne-a mărturisit: „Unele dintre obiectele expuse sunt aduse de către cei care vin să viziteze muzeul, din sat, raion sau chiar din toată republica. Pe altele le procur eu din banii proprii”.

În muzeul lui nea Costică poți sta ore întregi, fiindcă numărul vizitatorilor este în creștere, muzeul având

La muzeul lui nea Costică

faima dusă departe, chiar și peste hotarele țării. Pentru a admira și a afla istoria fiecărui obiect ai nevoie de multă vreme.

Vizitatorii sunt încântați de acest muzeu. „Cu desăvârșire, muzeul lui nea Costică este unic în Republica Moldova prin diversitatea exponatelor, prin originalitate și prin modul de aranjament. Ceea ce m-a impresionat mult e că fiecare vizitator are prilejul de a admira frumosul fără taxă”, ne-a spus o vizitatoare. Și primarul, Ludmila Manoli, are cuvinte de laudă pentru consăteanul lor. „Suntem recunoscători lui Constantin Mătu pentru ambiția lui de a deschide acest muzeu în casa proprie. Dânsul păstrează și promovează

„Mă bucur sincer că muzeul este vizitat de tot mai mulți oameni. Și că le place. Că doar nu am făcut numai pentru mine, ci pentru toți admiratorii de frumos, de istorie și tradiție. Vizitatorii care vin cu familia, cu copiii, se rețin mai mult prin muzeu, interesați de exponatele acestuia”, zâmbește stăpânul.

Și curtea casei pare un loc desprins de istorie, decorat cu o căruță de pe vremuri și alte obiecte care atrag vizitatorii.

Dorința lui Con-

moștenirea noastră culturală și spirituală, ne duce faima departe și noi ne străduim să-l susținem în toate”.

Un alt loc, unde zăbovesc vizitatorii, este beciul lui nea Costică, decorat și acesta în stil național. O colecție bogată de vinuri alese, băuturi tari, murături în sortiment. Cea mai veche sticlă cu vin datează din anul 1972.

Constantin Mătu este să-și îmbogățească colecția cu obiecte noi, că loc în casă mai are, să atragă tot mai mulți vizitatori, unii dintre care pleacă cu ideea să întemeieze la locurile lor de baștină asemenea muzeu.

Vlad IONAȘCU

Abonarea 2018

Continuă abonarea pentru anul 2018 la revista științifico-metodică trimestrială **„ADMINISTRAREA PUBLICĂ”** și la ziarul **„FUNCȚIONARUL PUBLIC,”** publicații ale Academiei de Administrare Publică.

Revista **„Administrarea Publică”** apare trimestrial.

Costul unui abonament:

3 luni - 42 lei; 6 luni - 84 lei.

Ziarul **„Funcționarul public”** apare de 2 ori pe lună.

Costul unui abonament:

3 luni - 39 lei; 6 luni - 78 lei.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

Sergiu VLADÎCA - șef Secție

Ion AXENTI - secretar responsabil

Mihai MANEA - redactor

Marina PASTUH - redactor - designer

ADRESA NOASTRĂ:

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.

Ziarul apare de două ori pe lună.

Indice 67919.

Coli de tipar 1,5. Tiraj: 350.

Dat la tipar 30.01.2018

E-mail: aap.editura@yahoo.com

CONTACTE:

Tel: 28-40-78

„Funcționarul Public” - supliment la revista „Administrarea Publică” -
publicația a Academiei de Administrare Publică.